

РЕЗЮМЕ НА АКТУАЛИЗИРАНА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

за територията на Местна инициативна група „Аксаково“

Територията на МИГ „Аксаково“ обхваща административните граници на община Аксаково. Намира се в северната част на Варненска област, в Североизточен планов район, и заема площ от 460,54 кв. км.. В състава ѝ влизат 23 населени места, с общински център гр. Аксаково. Общият брой на населението на територията на МИГ „Аксаково“ е 22 319 души към 31.12.2020 г. Общината граничи със седем общини: Варна, Белослав, Девня, Суворово, Вълчи дол, Добрич и Балчик. Има излаз на Черно море-четирикилометрова ивица между Златни пясъци и Кранево.

На територията ѝ е разположено летище Варна. През територията ѝ минава магистрала „Хемус“, общинския център - гр. Аксаково се намира на 10 км. от гр. Варна.



Разработването на Стратегията за водено от общностите местно развитие /СВОМР/ на територията на община Аксаково е резултат от изпълнението на проект „Помощ за подготвителни дейности за разработка на Стратегия за водено от общностите местно развитие на територията на община Аксаково с административен договор № РД 50-49/15.03.2023 г., номер в ИСУН № BG06RDNP001-19.610-0009-C01 по подмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

В разработването на Стратегията се включиха всички заинтересовани страни: представители на стопанския, нестопанския и публичния сектор, координатора по изпълнение дейностите по проекта, външни експерти. Приложен бе подходът „отдолу-нагоре“ при разработването на стратегическия документ, бяха проведени 44 информационни срещи в 22 населени места от община Аксаково, 3 обучения на местните лидери, работни срещи със заинтересованите страни, конференции, обществено обсъждане на разработената стратегия.

При актуализация на Стратегията бяха проведени 6 информационни събития с представители на заинтересованите страни, вкл. малцинствени групи.

Проведени бяха „Проучване и анализ на потенциала за развитие на територията на МИГ „Аксаково“ и „Проучване и анализ на заинтересованите страни на територията на община Аксаково“.

В проучванията и информационните събития се включиха всички заинтересовани страни:

- публичен сектор- служители на общинска администрация, общински съветници, представители на училища и детски градини от община Аксаково;
- стопански сектор-зеделски стопани, представители на земеделски кооперации, микро-, малки и средни предприятия;
- нестопански сектор- представители на читалища, спортни клубове, граждани;
- уязвими групи – хора с увреждания, представители на малцинствени групи на територията на община Аксаково.

В резултат на проведените анализи бяха идентифицирани слабите, силните страни, възможности и заплахите за развитието на територията, основните проблеми на местната общност и потребности на заинтересованите страни.

ХАРАКТЕРИСТИКИ	ПОЗИТИВНИ ФАКТОРИ	НЕГАТИВНИ ФАКТОРИ
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
	Добро географско местоположение	Водните ресурси на територията на общината са незначителни, което от своя страна поставя проблема с изграждането на нови напоителни съоръжения и поддържане на съществуващите
	Добра транспортна обезпеченост от републиканската пътна мрежа	Не добра транспортна обезпеченост на малките населени места
	През територията й преминават важни автомобилни артерии-магистрала “Хемус“, разположено е летище Варна	Изоставащ икономически сектор „Туризм“. Лошо състояние на туристическата инфраструктура, указателни табели
	Богатото биологично разнообразие и природни ресурси са предпоставка за развитие на еко, орнитоложки, опознавателен туризъм	Материална база на местните предприятия все още не е достатъчно модернизирана, новите технологии и иновациите са слабо застъпени
	Релефът е разнообразен от низина до хълмиста част, което е предпоставка за развитие както на растениевъдство, така и животновъдство	Недостатъчна ефективност на предприятията и неконкурентоспособност
	Развитието на местната икономика е в тясна връзка и зависимост от разположението на общината в близост до областния, административен и	Недостиг на квалифициран персонал, недостатъчен потенциал за иновационни внедрявания

икономически център гр.Варна, което превръща територията в атрактивно място за бизнес и инвестиции	
На територията на община Аксаково функционират предприятия с относително голям брой на заетите лица спрямо другите предприятия регистрирани на територията на област Варна.	Нисък коефициент на икономическа активност
Положителна предприемаческата активност в община Аксаково измерена чрез увеличения общ брой действащи предприятия	Висок процент на безработица сред лицата с основно образование, жените и лицата на възраст над 55 години и уязвимите групи
Икономическите показатели на нефинансовите предприятия в община Аксаково са по-добри в сравнение със средните икономически показатели за област Варна	Необходимост от разширяване, обновяване на спортната и образователната и религиозна инфраструктура
Водещи икономически сектори: -Преработващата промишленост“; „Селско, горско и рибно стопанство“; „Строителство“ ; „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“	Недостатъчно изградена достъпна среда за хората с увреждане
Нисък процент на безработица	Недостатъчни инвестиции в социална икономика, социално предприемачество, трудовата интеграция на уязвимите групи
Изградена образователна и социална инфраструктура	Недостатъчни социални услуги и необходимост от разширяване на социалните услуги, в частност услугите за възрастните хора и хората с увреждания
Увеличаване населението на общината	Липса на връзка между потребностите на местния бизнес и професионалното образование предоставяно от училищата
Положителен механичен прираст	Ниска образованост на населението в определени сагрегирани населени места
Добре развити са дейностите в образованието, здравеопазването, социалната сфера, културата и спорта, но се нуждаят от инвестиции в сграден фонд	Тенденция за намаляване броя на младите хора в малките населени места
Електроенергийната мрежа е добре развита, всички населени места са електроснабдени;	Преждевременното напускане на училище и ниско ниво на образование
Осигурено газоснабдяване в част от населените места	Проблем е навременното осигуряване на спешна медицинска помощ в отдалечените села, както и наличието на населени места без лекарски практики, липса на аптеки

Добро екологично състояние-чистота на въздух, почви и вода в допустимите норми	Ниска степен на изградена канализационна система
Наличие на културно-историческо наследство	Затруднено водоснабдяване, особено в летните месеци в малките населени места и амортизирана водопроводна система
Наличие на добър жилищен фонд, в съответствие със стандартите за енергийна ефективност	Необходимост от инвестиции във ВЕИ като алтернативни източници на енергия и опазване на околната среда
Добро местоположение за териториално сътрудничество, граници със седем общини	Общинската пътна и улична мрежа в незадоволително състояние
Основатели на мрежа от европейски общини „Отворени градове“	Ограничен е достъпът до Интернет в част от селата на територията
Съществува административен капацитет за управление на средства от ЕС	Проблем с чистота на населените места
	Ниската информираност на населението относно разделното събиране на отпадъци
	Липса на музей или музейна сбирка за представяне на местната идентичност
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Развитие на селското стопанство и инвестиции в социално земеделие	Безводие и липса на напояване поради остарели и неподдържани напоителните съоръжения
Развитие на еко туризъм, изграждане на екопътеки и подобряване на туристическата инфраструктура	Обезлюдяване на малките населени места
Модернизация на предприятията	Загуба на културно-историческото наследство
Внедряване на иновации и подобряване на ресурсна ефективност на предприятията	Висок трафик на транзитно преминаващи транспортни средства през територията на общината
Повишаване на предприемаческата активност и активиране на неактивните чрез подкрепа на социалната икономика, професионално образование и субсидирана заетост	Недостатъчна подготовка за посрещане на потенциални природни бедствия и аварии
Разширяване на социалните услуги, в частност услугите за възрастните хора и хората с увреждания	Не предприемане на мерки за превенция, адаптиране и справяне с климатични промени
Стимулиране заетостта на лицата над 55 години, жени и уязвими групи чрез социално предприемачество, социално земеделие	Наличие на заустване без пречистване на отпадъчните води в голяма част от населените места и заплахата за екологичното равновесие
Приобщаващо образование и социално включване на уязвимите групи	Застаряване на населението

Провеждане на квалификационни обучения и осигуряване на субсидирана заетост с цел намаляване на безработица сред уязвимите групи	Сагрегация на определени населени места и ниска грамотност
Провеждане на мерки за изграждане на „интелигентни селища“ с цел задържане на младите хора	Рискове от замърсяване на атмосферния въздух поради наличието на важни автомобилни артерии и летище на територията
Подобряване на интернет свързаността в някои от населените места с цел реализация на дейности в подкрепа на развитие на „интелигентни селища“	Риск от шумозамърсяване поради преминаването през населени места на главен път „Добрич-Варна“
Подобряване на ефективността на публичната инфраструктура чрез внедряване на иновации и смарт решения	
Подобряване на сметосъбиране чрез интелигентно сметосъбиране	
Провеждане на информационни кампании за устойчиво развитие, кръгова икономика	
Подобряване на енергийната ефективност на жилищните и на публичните сгради	
С цел прозрачност и граждански контрол върху околната среда да се създаде смарт точка за предоставяне на информация за текущото състояние на компонентите на околната среда / въздух, шум и др./	
Изграждане на екопътеки за културноопазвателни дейности с цел опазване на културно-историческото наследство и запазване на местната идентичност	
Създаване на общински музей/музейна сбирка съхраняваща културно историческото наследство на общността	
Провеждане на информационни кампании и обучения по прилагане на подходът ЛИДЕР /ВОМР и разширяване на кръга от кандидат бенефициенти	

От направеното проучване и анализ на заинтересованите страни определят следните проблеми и възможности:

- ❖ Публичния сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:
 - миграцията на младите и образовани хора;
 - недостиг на квалифициран персонал;
 - лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Публичния сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;

- дейности по създаване на интелигентни селища за преодоляване на процеса по миграция на младите и образовани хора. МИГ следва да включи дейности за изграждане на „Интелигентни селища“, чрез иновативни решения преодоляване на проблема с публичния транспорт, достъпа до интернет в някои населени места, изграждане на ИКТ хъб, предложение дадено от анкетиран. Многобройни са примери на европейско ниво за смарт решения, които спомагат за задържането на младите хора в малките населени места.

❖ **Нестопанския сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:**

- миграцията на младите и образовани хора;
- недостиг на квалифициран персонал;
- лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Нестопанския сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;

- повишаване на образованието и квалификацията на човешките ресурси;
- подобряване на техническата инфраструктура

❖ **Стопанския сектор определя като проблеми/заплахи за развитието на територията:**

- миграцията на младите и образовани хора;
- недостиг на квалифициран персонал;
- лошо състояние на пътната и улична инфраструктура;

Стопанския сектор определя като възможности за развитието на територията:

- повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от европейски програми;

- повишаване на образованието и квалификацията на човешките ресурси
- подкрепа за научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации

За задоволяване на потребностите на местната общност и развитие на територията Стратегията за Водено общностите местно развитие си поставя следните приоритети, специфични цели и мерки.

Стратегическа цел : Подобряване качеството на живот и съхраняване идентичността на територията чрез динамично, устойчиво, многосекторно развитие на местната икономика и общност	
Приоритет 1	Приоритет 2
Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и създаване възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;	„Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и прилагане на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията“

Специфична цел 1.1	Специфична цел 2.1
Подкрепа за въвеждането на иновации и модерни технологии в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции за подобряване на ресурсната ефективност	Обновяване на населените места, повишаване потенциала им за развитие като „интелигентни селища“, насърчаване на образователната и социална интеграция на уязвимите групи
Мярка 1.1 "П.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти"	Мярка 2.1 "П.Г.6 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони"
Специфична цел 1.2	Специфична цел 2.2
Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер	Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство
Мярка 1.2 "П.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства"	Мярка 2.2 "П.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;"
Специфична цел 1.3	Специфична цел 2.3
Диверсификация на местната икономика и подкрепа за алтернативни дейности	Развитие на междусекторни и междурегионални партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и прилагането на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията
Мярка 1.3 "П.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони"	Мярка 2.3 "Сътрудничество и подготвителни дейности за него"
	Мярка 2.4 "Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране"

Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

„П.Г.1 Инвестиции в земеделски стопанства“

1.Описание на целите:

Подобряване на пазарната ориентация и повишаване конкурентоспособността на земеделските стопанства, с фокус върху изследвания, технологии и цифровизация
Насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селското стопанство, социалното включване и местното развитие в селските райони,

2.Допустими кандидати:

Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на

действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Малко земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 8 000 до 30 000 евро, включително;

Средно земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 30 000 до 170 000 евро, включително;

Голямо земеделско стопанство – стандартен производствен обем над 170 000 евро.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509

Кандидатите допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в Условията за кандидатстване по мярката.

3. Допустими дейности

3.1 Дейностите са допустими само ако:

- се осъществяват на територията на МИГ “Аксаково“;
- допринасят за развитието на територията, постигане целите и индикаторите на Стратегията за ВОМР;
- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС;
- са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на техните цели.
- Икономически дейности по проекти са допустими проекти за финансиране в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност;
- Непроизводствени дейности по проекти за финансиране са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

3.2 Дейности в земеделските стопанства, свързани с производството на селскостопански продукти включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти;

3.3 Дейности в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда за биологично производство и прецизно/интелигентно/цифрово земеделие;

3.4 Дейности свързани с:

- Инвестиции за модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;
- Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;
- Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;
- Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;
- Инвестиции в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;
- Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства;

-Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;

-Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства;

- Инвестиции, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността.

3.5 други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115

Недопустими дейности са дейности, посочени в точка 13.4. от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.:

4. Допустими разходи:

4.1 Допустими са следните разходи:

4.1.1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;

б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;

в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;

г) компютърен софтуер;

д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);

е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;

ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

4.1.2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

4.1.3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

4.2 Допустими за подкрепа по мярката са следните разходи:

Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници.

Не се предоставя подпомагане за дейности и инвестиции, които биха навредили на околната среда. Инвестициите, включени в проектното предложение, трябва да са придружени от документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издадени по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ.

Материалните и нематериалните инвестиции включени в проектното предложение трябва да са в съответствие с параметрите и дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план;

За колективни инвестиции - да са свързани с основната земеделска дейност по производство и/или съхранение на селскостопански продукти, произведени от техните членове, както и подготовка на продукцията за продажба;

Допустими са разходите за осъществяване на допустимите дейности, посочени в точка 3 „Допустими дейности“;

Допълнително допустими разходи могат да се определят и в Условието за кандидатстване по мярката.

Недопустими разходи са разходите посочени в 14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.;

5. Финансови параметри за проектите

Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект е левовата равностойност на 2 500 евро.

Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

6. Интензитет на финансовата помощ

Подпомагането се предоставя по реда на чл. 73 от Регламент (ЕС) №2021/2115 от 02 декември 2021 година.

Финансовата помощ е в размер до 65 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

7. Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест и минимален праг за одобрение

Критерии за оценка	Тежест
Проекти с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти и/или стопанства в преход към биологично производство на продукти	20 точки
Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до разкриване на нови работни места	20 точки
Проекти с инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата	10 точки
Проекти, включващи инвестиции за социално земеделие	10 точки
Иновативност на проект	10 точки
Проекти за колективни инвестиции и такива, представени от групи/организации на производители на земеделски продукти	10 точки
Проекти на земеделски стопани - жени	10 точки
Проекти на земеделски стопани до 40 години,	10 точки

Минимален праг за одобрение: 30 точки

8. Допълнителни изисквания

Кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ устойчивост и финансова жизнеспособност на проекта.

Допълнителни изисквания в съответствие с действащата нормативна уредба ще бъдат посочени в Условието за кандидатстване по мярката при необходимост.

„П.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“

1. Описание на целите:

Подобряване позицията на преработвателите на селскостопанска продукция в производствата с добавена стойност.

Насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селското стопанство, социалното включване и местното развитие в селските райони

2. Допустими кандидати:

Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Малко земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 8 000 до 30 000 евро, включително;

Средно земеделско стопанство – стандартен производствен обем от над 30 000 до 170 000 евро,

включително;

Голямо земеделско стопанство – стандартен производствен обем над 170 000 евро;

Кандидатите допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в Условието за кандидатстване по мярката.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в

процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509

3. Допустими дейности

3.1 Дейностите са допустими само ако:

- се осъществяват на територията на МИГ “Аксаково“;
- допринасят за развитието на територията, постигане целите и индикаторите на Стратегията за ВОМР;
- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС;
- са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на техните цели.
- Икономически дейности по проекти са допустими проекти за финансиране в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност;
- Непроизводствени дейности по проекти за финансиране са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

3.2 Дейности за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук в следните сектори: мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; · месо и месни продукти; · плодове и зеленчуци, включително гъби; · пчелен мед; · зърнени, мелничарски и нишестени продукти; · растителни и животински масла и мазнини; технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; готови храни за селскостопански животни; · гроздова мъст, вино и оцет;

3.3 Дейности за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда и свързани с преработката на сертифицирани биологични продукти;

3.4 Дейностите по тази мярка следва да са свързани с преработката на суровини, получени при първичното селскостопанско производство. Мярката предоставя възможност на земеделските стопани да добавят стойност, чрез преработка на произведените в стопанствата им селскостопански продукти.

3.5 Подкрепата ще бъде насочена към материални и нематериални инвестиции, свързани със следните примерни дейности:

- Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;
- Инвестиции свързани с изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга;
- Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;
- Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;
- Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;
- Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление;
- Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения.

·Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг;

3.6 други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115 Недопустими дейности: Недопустими дейности са дейности, посочени в точка 13.4. от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.:

4. Допустими разходи:

4.1 Допустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са следните разходи:

1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;

б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;

в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;

г) компютърен софтуер;

д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);

е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;

ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

Допустими са разходите за осъществяване на допустимите дейности, посочени в точка 3 „Допустими дейности“;

Конкретните допустими разходи могат да се определят в Условията за кандидатстване по мярката.

Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници.

Недопустими разходи са посочени в 14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.:

5. Финансови параметри за проектите

Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект е левовата равностойност на 2 500 евро.

Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

6. Интензитет на финансовата помощ

Подпомагането се предоставя по реда на чл. 73 от Регламент (ЕС) №2021/2115 от 02 декември 2021 година.

Финансовата помощ е в размер до 65 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

7. Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест и минимален праг за одобрение

Критерии за оценка	Тежест
Проекти за въвеждащи нови и енергоспестяващи технологии	10 точки
Иновативност на проекта ¹	10 точки
Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до разкриване на нови работни места	30 точки
Проекти с инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата	10 точки
Проекти, инвестиции и дейности, които допринасят за устойчивото и цифрово икономическо възстановяване, дигитализация и роботизация, в т. ч. устойчива енергия	20 точки
Проекти, насърчаващи кооперирането и интеграцията между земеделските производители и предприятия от хранително–преработвателната промишленост;	10 точки
Проекти на земеделски стопани до 40 години;	10 точки

Минимален праг за одобрение: 30 точки

8. Допълнителни изисквания

Кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ устойчивост и финансова жизнеспособност на проекта.

Допълнителни изисквания в съответствие с действащата нормативна уредба ще бъдат посочени в Условието за кандидатстване по мярката при необходимост.

„П.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“

1.Описание на целите:

Устойчиво бизнес развитие на територията на МИГ чрез реализиране на неселскостопански дейности.

Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;

Насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селското стопанство, социалното включване и местното развитие

2. Допустими кандидати:

Кандидати следва да са местни физически или юридически лица, които живеят или осъществяват дейност на територията на МИГ. Кандидатът/получателят на финансова помощ следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.

Подпомагане в рамките на мярката получават земеделски стопани, микро-предприятия и физически лица. В обхвата на мярката физическите лица са допустими за подпомагане само за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към развитие на занаяти.

Земеделските стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на следните условия:

- да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските

производители от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са

прекратявали своята дейност;

- да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите;

- икономическият размер на земеделското стопанство е от над 8 000 евро до 170 000 евро

стандартен производствен обем /СПО/, включително;

- да съответстват на определението за „малко“ или „средно“ земеделско стопанство;

Микропредприятията, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

- да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите;

- да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на ЗМСП;

Физическите лица, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

- да бъдат регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в

регистър БУЛСТАТ по реда на Закона за регистър БУЛСТАТ;

Кандидатите допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени

в Условието за кандидатстване по мярката.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпоредбата на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509

3. Допустими дейности:

3.1 Дейностите са допустими само ако:

- се осъществяват на територията на МИГ "Аксаково";
- допринасят за развитието на територията, постигане целите и индикаторите на Стратегията за ВОМР;
- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС;
- са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на техните цели.
- Икономически дейности по проекти са допустими проекти за финансиране в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност;
- Непроизводствени дейности по проекти за финансиране са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

3.2 Дейности свързани с:

- осигуряване на възможност за развитието на различни бизнес модели и икономически дейности;
- информационния и технологичен сектор и създаването на творчески продукти;
- използване на потенциала на населените места в селските райони, като например природни, исторически, културни и екологични дадености, включително туристически услуги, които създават условия за съживяване на местната икономиката.
- стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции;
- в областта на здравеопазването и социалните услуги;

3.3 Дейности свързани с алтернативни неселскостопански дейности:

- технология за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност, включително текстил, полимерни и каучукови отпадъци, електроуреди и др.
- ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна употреба, внедряване на технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, внедряване на многократни и алтернативни продукти и материали, вкл. биоразградими/рециклируеми/зелени опаковки.
- намаляване на използваните суровини и материали, използване на алтернативни такива, както и на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини в производството с цел намаляване на отпадъчния отпечатък върху природните ресурси и преход към биоикономика.

3.4 други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115
Недопустими дейности: Недопустими дейности са дейности, посочени в точка 13.4. от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия

план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.:

4. Допустими разходи:

4.1 Допустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са следните разходи:

1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;

б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;

в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;

г) компютърен софтуер;

д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);

е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;

ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

4.2 Допустими по мярката са следните разходи:

Допустими са разходите за осъществяване на допустимите дейности, посочени в точка 3 „Допустими дейности“;

Конкретните допустими разходи могат да се определят в Условията за кандидатстване по мярката.

Недопустими разходи са посочени в 14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

Недопустими дейности и разходи освен горепосочените са и туристически дейности свързани с изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване;

5. Финансови параметри за проектите

Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект е левовата равностойност на 2 500 евро.

Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

6. Интензитет на финансовата помощ

Подпомагането се предоставя по реда на чл. 73 от Регламент (ЕС) №2021/2115 от 02 декември 2021 година.

Финансовата помощ е в размер до 65 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

7. Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:

№	Критерии за оценка	Тежест
1	Проекти за подкрепата за дейности в областта на здравеопазването и социалните услуги;	20 точки
2	Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до разкриване на нови работни места;	30 точки
3	Проекти с инвестиции, насочени към опазване на околната среда и борба или адаптация с климатичните промени, в т. ч. устойчива енергия и производства	10 точки
4	Проекти, свързани с инвестиции в иновации, цифровизация, технологично интензивни производства и информационните услуги, които да допринасят за повишаване на добавената стойност (в т. ч. високотехнологични производства и услуги съгласно националните приоритетни икономически дейности, определени в Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия 2021-2027 г.)	20 точки
5	Проекти на кандидати до 40 години;	10 точки
6	Проекти на кандидати жени	10 точки

Минимален праг за одобрение: 30 точки

8. Допълнителни изисквания

Кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ устойчивост и финансова жизнеспособност на проекта.

Допълнителни изисквания в съответствие с действащата нормативна уредба ще бъдат посочени в Условието за кандидатстване по мярката при необходимост.

„П. Г.6 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“

1.Описание на целите:

Цел на мярката е подобряване на публична образователна, културна, спортна инфраструктура и технико-комуникационните системи на територията на МИГ.

2. Допустими кандидати:

Допустим кандидат е община Аксаково.

Кандидатите допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в Условието за кандидатстване по мярката.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509

3.Допустими дейности:

3.1 Дейностите са допустими само ако:

- се осъществяват на територията на МИГ “Аксаково“;
- допринасят за развитието на територията, постигане целите и индикаторите на Стратегията за ВОМР;
- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС;
- са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на техните цели.
- Икономически дейности по проекти са допустими проекти за финансиране в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност;
- Непроизводствени дейности по проекти за финансиране са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

3.2 Дейности свързани с:

- Основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура. Допустими за услуги за широко обществено ползване са дейности, извършвани върху имоти публична общинска собственост;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди;
- Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение;

- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура, включваща общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.

- Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот;

- Отдых, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура;

- Дейности насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на тяхната територия, които следва да съответстват на Регламент (ЕС) № 2021/2115.

Дейностите се приемат за насочени към създаване на „интелигентни селища“, когато са:

- свързани с подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели – интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност;

- свързани с дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на съответния район;

- свързани с подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители;

- свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, IT академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства.

3.4 други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115;

Недопустими дейности:

Не е допустимо включването на дейности, свързани с извършване на разходи за публична инфраструктура, свързани с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища.

4. Допустими разходи:

4.1 Допустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са следните разходи:

1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;

б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;

в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;

г) компютърен софтуер;

д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);

е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;

ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

4.2 Допустими по мярката са следните разходи:

Допустими са разходите за осъществяване на допустимите дейности, посочени в точка 3 „Допустими дейности“

Конкретните допустими разходи могат да се определят в Условията за кандидатстване по мярката.

Недопустими разходи са разходите посочени в 14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

5. Финансови параметри за проектите

Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект е левовата равностойност на 2 500 евро.

Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

6. Интензитет на финансовата помощ

На 100 на сто от допустимите разходи по проект за инвестиции съгласно чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламент 2021/2115 на европейския парламент и на съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.

7. Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:

№	Критерии за оценка	Тежест
1	Брой население, което ще се възползва от допустимите дейности:	
	до 1000 жители вкл.	10 точки;
	от 1001 до 3 000 жители вкл.	20 точки;
	над 5000 жители ;	30 точки
2	Брой населени места, обхванати от инвестицията:	
	от 2 до 3 населени места вкл.	10 точки;
	от 4 до 10 населени места вкл.	20 точки;
	над 10 населени места	30 точки;
3	Допълняемост на инвестициите, водещи до по-голяма завършеност на инфраструктурата	20 точки;
4	Проекти с включени инвестиции за достъпна среда	20 точки.

Минимален праг за одобрение: 30 точки

8. Допълнителни изисквания

Кандидатът следва да представи анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите ще се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.

Допълнителни изисквания в съответствие с действащата нормативна уредба ще бъдат посочени в Условието за кандидатстване по мярката при необходимост.

„П. Г.7 Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“

1.Описание на целите:

Целта на мярката е Запазването на духовния и културния живот на населението чрез възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, което до голяма степен ще допринесе за запазването на културната идентичност и традиции на територията на МИГ и повишаване на качеството на живот на хората, живеещи в тях.

2. Допустими кандидати:

Местни поделения на вероизповеданията, признати за юридически лица по силата на чл. 10 от Закона за вероизповеданията (ЗВ) или Регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от ЗВ.

Кандидатите допустими за подпомагане трябва да отговарят и на условията посочени в Условието за кандидатстване по мярката.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509

3.Допустими дейности:

3.1 Дейностите са допустими само ако:

- се осъществяват на територията на МИГ “Аксаково“;
- допринасят за развитието на територията, постигане целите и индикаторите на Стратегията за ВОМР;
- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС;
- са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на техните цели.
- Икономически дейности по проекти са допустими проекти за финансиране в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност;
- Непроизводствени дейности по проекти за финансиране са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

3.2 Дейности свързани с възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, в т.ч. закупуване и доставка на оборудване.

3.4 други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115;

4. Допустими разходи:

4.1 Допустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са следните разходи:

1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

- а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;
- б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;
- в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;
- г) компютърен софтуер;
- д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);
- е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;

ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за BOMP;

3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

4.2 Допустими по мярката са следните разходи:

Допустими са разходите за осъществяване на допустимите дейности, посочени в точка 3 „Допустими дейности“

Конкретните допустими разходи могат да се определят в Условията за кандидатстване по мярката.

Недопустими разходи са разходите посочени в 14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за BOMP разходи от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

5. Финансови параметри за проектите

Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект е левовата равностойност на 2 500 евро.

Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

6. Интензитет на финансовата помощ

На 100 на сто от допустимите разходи по проект за инвестиции съгласно чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламент 2021/2115 на европейския парламент и на съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.

7. Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:

№	Критерии за оценка	Тежест
1	Брой население, което ще се възползва от допустимите дейности:	
	до 1000 жители вкл.	10 точки;
	от 1001 до 5 000 жители вкл.	20 точки;
	над 10000 жители ;	30 точки
2	Проекти с включени инвестиции според културната и обществената значимост на обекта	
	2.1 Обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „световно значение“ или „национално значение“	30 точки;
	2.2 Обектът, предмет на инвестицията е със статут на недвижима културна ценност с категория „местно значение“	20 точки;
3	Допълняемост на инвестициите, водещи до по-голяма завършеност на инфраструктурата	20 точки;
4	Проекти с включени инвестиции за достъпна среда	10 точки;
5	Иновативност на проекта	10 точки.

Минимален праг за одобрение: 30 точки

8. Допълнителни изисквания

Кандидатът следва да представи анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите ще се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.

Допълнителни изисквания в съответствие с действащата нормативна уредба ще бъдат посочени в Условието за кандидатстване по мярката при необходимост.

Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:

Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
1.2	П.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства;	488950.00	8.33
1.1	П.Г.2 Инвестиции за преработка на селскостопански продукти;	488950.00	8.33
1.3	П.Г.3 Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони;	782320.00	13.33
2.1	П.Г.6 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони;	1858010.00	31.67
2.2	П.Г.7 Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;	391160.00	6.67

	<i>Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“</i>	391160.00	6.67
	<i>Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“ (До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР)</i>	1466850.00	25.00
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5867400.00	100%

Допълващо финансиране от следните програми:

Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021 – 2027 г. Приложение 11;

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.-
Приложение 17;

Програма „Образование“ за периода 2021-2027 г.-Приложение 13;

Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.-Приложение 15;